

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ  
КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК ТЕХНИКАЛЫК УНИВЕРСИТЕТИ  
аларга. И. Раззаков

"ЖОГОРКУ ДИЗАЙН МЕКТЕБИ" ОКУУ-ӨНДҮРҮШТҮК БОРБОРУ

"Макулдашылган"

КМТУ ММБнын төрагасы.

\_\_\_\_\_ Ф. ЖАНА. ЖӨНҮНДӨ.

"\_\_\_\_\_" 20\_\_\_\_ г.

"Бекитүү"

КМТУнун ректору. И. Раззаков

"\_\_\_\_\_" 20\_\_\_\_ жыл.

Негизги билим берүү программасы  
Жогорку кесиптик билим берүүнүн

Даярдоо багыты (адистиги)\_ 570 400 "Дизайн" \_\_\_\_\_  
шифр, аталышы

Профилдер: "Графикалык дизайн";  
"Кийим дизайны";  
"Предметтик чөйрөнүн жана интерьердин дизайны"  
аталышы

Бүтүрүүчүнүн квалификациясы Бакалавр \_\_\_\_\_  
бакалавр / магистр / адис (инженер)

НББПнын жетекчиси: доцент; "ЖШД" КБ директору Коеналиев К. К.  
(үч даражасы, кызматы, Аты-жөнү)

буйрук 3/231 03.11. 2020-жыл.  
(НББПнын жетекчисин дайындоо буйругу)

Бишкек -2022 ж.

## Макулдашуу баракчасы

Негизги билим берүү программасы 570 400 "Дизайн" багыты боюнча бакалаврларды даярдоо боюнча ЖКББ МБСнын талаптарына ылайык иштелип чыккан \_\_\_\_\_

Шифр багыты / адистиги \_\_\_\_\_

Авторлор (түзүүчүлөр): НББПнын жетекчиси, доцент, ККД об директору Коеналиев К. К.;  
доцент К. А. Ш. Сатаев.

|                                                                                                                                               |                                                                         |                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Кол коюу протоколун (мөөрдү) даярдоо НББПны кароо жана бекитүү процесси                                                                       | Кол коюу протоколун (мөөрдү) даярдоо НББПны кароо жана бекитүү процесси | Кол коюу протоколун (мөөрдү) даярдоо НББПны кароо жана бекитүү процесси                        |
| <p>НББП кафедранын жыйынында каралды _____</p> <p>_____ (окуу бөлүмүнүн аталышы)</p>                                                          | <p>протокол № _____</p> <p>от « _____ » _____</p> <p>20__ ж.</p>        | <p>Баштоо. профилдик кафедрасы:</p> <p>(колу, мөөрү) _____</p> <p>Аты-Жөнү. _____</p> <p>—</p> |
| <p>НББП факультеттин/институттун окуу-методикалык комиссиясынын жыйынында жактырылды _____</p> <p>_____ (окуу бөлүмүнүн аталышы)</p>          | <p>протокол № _____</p> <p>от « _____ » _____</p> <p>20__ ж.,</p>       | <p>ОУК төрагасы:</p> <p>(колу, мөөрү) _____</p> <p>Аты-Жөнү. _____</p> <p>_____</p>            |
| <p><b>* Оор макулдашылган (же талкууланган/каралып чыккан)</b></p> <p>_____</p> <p><b>(ишкананын/ мекеменин/уюмдун аталышын көрсөтүү)</b></p> | <p>Датасы: макулдашуу / талкуулоо/ кароо</p>                            | <p>(кызматы) _____</p> <p>_____</p> <p>(колу, мөөрү) _____</p> <p>Аты Жөнү. _____</p>          |
| <p>НББП КМТУнун окуу-методикалык кеңешинин жыйынында сунушталды</p>                                                                           | <p>протокол № _____</p> <p>от « _____ » _____</p> <p>20__ ж.,</p>       | <p>Кеңештин төрагасы:</p> <p>(колу, мөөрү) _____</p> <p>Аты-Жөнү. _____</p> <p>_____</p>       |

\* ЖКБББМБСНЫН жана кызыкдар тараптардын (тармактык кеңеш, "тегерек стол", өндүрүштүн өкүлдөрү менен кеңешме, рецензиялоо (рецензия тиркелиши керек) ж. б.) талаптарына ылайык келүүсү боюнча НББП Макулдашуудан же талкуудан өтүшү керек

## Лист изменений и дополнений в ООП

[illegible]

## Мазмуну

|      |                                                                                                                          | стр |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1    | ЖКББ НББПнын жалпы мүнөздөмөсү                                                                                           | 5   |
| 2    | ЖКББ НББП бүтүрүүчүсүнүн модели                                                                                          | 7   |
| 3    | ЖКББ НББПны өздөштүрүүнүн натыйжасында түзүлгөн бүтүрүүчүнүн компетенциясы. Компетенттүүлүк матрицасы.                   | 9   |
| 4.   | НББПны ишке ашырууда билим берүү процессинин мазмунун жана уюштурулушун регламенттөөчү документтер                       | 12  |
| 4.1. | Календардык окуу графиги                                                                                                 |     |
| 4.2. | Академиялык календарь                                                                                                    |     |
| 4.3. | Окуу пландары                                                                                                            |     |
| 4.4. | НББП дисциплиналарынын модулдарынын каталогу                                                                             |     |
| 4.5. | ЖКБ ААК ылайык дисциплиналардын окуу-методикалык комплекстери                                                            |     |
| 4.6. | Практика программалары                                                                                                   |     |
| 4.7. | Жыйынтыктоочу аттестациянын программасы                                                                                  |     |
| 4.8. | Илимий-изилдөө иштерин уюштуруу                                                                                          |     |
| 5.   | ЖКББ НББПны иш жүзүндө ресурстук камсыздоо                                                                               | 17  |
| 5.1. | НББПны кадрдык камсыздоо                                                                                                 |     |
| 5.2. | НББПны окутуу жана окутуу-методикалык жактан камсыз кылуу                                                                |     |
| 5.3. | НББПны маалыматтык камсыздоо                                                                                             |     |
| 5.4. | НББПны материалдык-техникалык жактан камсыз кылуу                                                                        |     |
| 6.   | Бүтүрүүчүлөрдүн жалпы маданий компетенцияларын өнүктүрүүнү камсыз кылуучу окуу түзүмдүк бөлүмүнүн чөйрөсүнүн мүнөздөмөсү | 20  |
| 7.   | Студенттердин НББПны өздөштүрүүсүнүн сапатын баалоо системасы                                                            | 20  |
| 8.   | Терминдер жана аныктамалар                                                                                               | 23  |

### 1.ЖКББ НББПнын жалпы мүнөздөмөсү

1.1. 570 400 "Дизайн" ("бакалавр" квалификациясы) даярдоо багыты боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программасы (НББП) мамлекеттик билим берүү стандартынын жана кызыкдар тараптардын (иш берүүчүлөрдүн, студенттердин, коомдордун ж.б.) талаптарын ишке ашырууну камсыз кылат.

Бакалаврларды даярдоо боюнча ЖКББ НББПны толук өздөштүргөн жана белгиленген тартипте мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациядан ийгиликтүү өткөн бүтүрүүчүлөргө тиешелүү түрдө "бакалавр"квалификациясын ыйгаруу менен жогорку билими жөнүндө диплом берилет.

1.2. НББП ченемдик документтердин негизинде иштелип чыккан ченемдик-методикалык материалдардын системасын билдирет:

- КР "Билим берүү жөнүндө"Мыйзамы,
- ЖКББ МБС багыты 570 400 "Дизайн" КР БЖИМ буйругу менен бекитилген 21.09.2021 ж., 1578/1
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин ченемдик-методикалык документтери;
- Өкмөттүн "КР Билим берүү системасында көз карандысыз аккредитациялоо боюнча актыларды бекитүү жөнүндө" токтому, 29-сентябрь 2015-ж., жана 670 (кийинки өзгөртүүлөр жана толуктоолор менен)
- Кыргыз Республикасында кесиптик билим берүүнүн кесиптик программаларынын түзүмү жана ишке ашыруу шарттары жөнүндө жобо;
- КМТУда окуу процессин уюштуруу жөнүндө жобо. И. Раззаков КБ окутуунун кредиттик системасынын негизинде,
- ЖКББ НББПны кыскартылган жана тездетилген мөөнөттө ишке ашыруу жөнүндө жобо,
- КМТУнун студенттерине кайрадан билим берүү тартиби жөнүндө жобо,
- КМТУда аралыктан билим берүү технологияларын колдонуу жөнүндө жобо. И. Раззаков,
- КМТУнун окуу пландарын иштеп чыгуу жана оңдоо боюнча колдонмо. И.Раззаков.

1.3. Негизги билим берүү программасынын максаты инсандын, коомдун, мамлекеттин, индустриянын өкүлдөрүнүн кесиптик кадрларга жана адистерге болгон билим берүү муктаждыктарын канааттандырууга, ошондой эле 570 400 "Дизайн"багыты жаатында бирдиктүү улуттук жана эл аралык билим берүү мейкиндигин өнүктүрүүгө багытталган\_

1.4. Негизги билим берүү программасынын максаттары:

- Максат 1. гуманитардык, социалдык, экономикалык, математикалык жана табигый илимий билимдердин негиздери жаатында даярдоо,
- Максат 2. бүтүрүүчүгө графикалык, предметтик жана экологиялык дизайн жаатында ийгиликтүү иштөөгө мүмкүндүк берген жогорку кесиптик профилдеги (бакалавр деңгээлинде) билим алуу.
- Максат 3. анын социалдык мобилдүүлүгүнө жана эмгек рыногундагы туруктуулугуна өбөлгө түзгөн универсалдуу жана кесиптик компетенцияларга ээ болуу.

- Максат 4. студенттин социалдык-инсандык сапаттарын калыптандыруу: максатка умтулгандык, уюшкандык, эмгекчилдик, жоопкерчилик, жарандуулук, толеранттуулук, коммуникативдүүлүк, жалпы маданиятты жогорулатуу.

1.5. Бүтүрүүчүлөрдү даярдоо төмөнкү принциптердин негизинде жүргүзүлөт:

- билим берүүнүн эки деңгээлдүү системасына багытталгандыгы;
- студенттин өзүнүн билим берүү траекториясын түзүүгө катышуусу;
- компетенттүүлүк ыкмасынын негизинде практикага багытталган окутууну өнүктүрүү;
- академиялык мобилдүүлүктү камсыз кылуу максатында кредиттик системаны жана студенттердин жетишкендиктерин модулдук-рейтингдик баалоону пайдалануу;
- бакалаврлардын компетенцияларына жетишүүнү баалоо жана контролдоо системасынын алардын келечектеги кесиптик ишинин шарттарына ылайык келиши;
- бүтүрүүчүнүн кесиптик жана социалдык активдүүлүгү;
- даярдоо багыты боюнча эл аралык кызматташтык.

1.6. НББПны өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтү

Күндүзгү окуу формасы боюнча-4 жыл (магистратура үчүн – 2 жыл).

Күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча дистанциялык технологияларды колдонуу менен НББПны өздөштүрүү мөөнөттөрү, ошондой эле окутуунун ар кандай формалары айкалышкан учурда күндүзгү формадагы негиздин көрсөтүлгөн ченемдик мөөнөтүнө салыштырмалуу 1 жылга (6 айга - магистратурага) узартылышы мүмкүн.

Тездетилген программаларды ишке ашыруунун алкагында күндүзгү окуу формасы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн базасында бакалаврларды даярдоо боюнча НББПны өздөштүрүү мөөнөтү 3 жылдан кем эмес убакытты түзөт.

Жекече окуу планы боюнча окутууда билим алуу формасына карабастан окутуунун мөөнөтү НББПны ишке ашырууга жооптуу окуу түзүмдүк бөлүмдөрү тарабынан белгиленет.

Ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдарды жекече окуу планы боюнча окутууда окутуу билим алуунун тиешелүү формасы үчүн белгиленген мөөнөткө салыштырмалуу кесиптик компетенцияны түзүүгө мүмкүндүк берген мөөнөткө узартылат.

1.7. Студенттин 570 400 "Дизайн" багыты боюнча негизги билим берүү программасын өздөштүрүүсүнүн жалпы эмгек сыйымдуулугу 240тан кем эмес кредитти (магистратура – 120 кредит, адистик – 300 кредит) түзөт, анын ичинде студенттин бардык аудиториялык жана өз алдынча иштери, практикасы жана студенттин негизги билим берүү программасын өздөштүрүүсүнүн сапатын контролдоого бөлүнгөн убакыт.

1.8. Абитуриентке талаптар: 570 400 "Дизайн" багыты боюнча окууга тапшырып жаткан абитуриенттин орто (толук) жалпы билими же орто кесиптик билими жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документи, магистратура үчүн бакалавр/адистин диплому болушу керек.

1.9. Бакалаврларды даярдоо багытынын алкагындагы ЖКББ НББП профилдери "Графикалык дизайн"; "кийимдин дизайны"; "предметтик чөйрөнүн жана интерьердин дизайны"

1.10. НББПнын кошумча маалыматтары. Алма Ата Мамлекеттик Техникалык Университети менен биргелешкен өндүрүштүк жана алдын ала квалификациялык тажрыйбаларды уюштуруу жана өткөрүү боюнча кызматташуу жөнүндө келишим түзүлгөн. Алтай технологиялык университети менен "Дизайн" багыты боюнча билим берүү программасын биргелешип ишке ашыруу тууралуу алдын ала макулдашууга жетишилди. Студенттердин мобилдүүлүгүн камсыз кылууга багытталган биргелешкен базалык жана жумушчу окуу пландары түзүлөт (2 + 2; 2+1)

1.11. Өндүрүштүн/уюмдардын өкүлдөрү менен өз ара аракеттенүү:

Алдын ала квалификациялоо жана өндүрүштүк практикаларды уюштуруу жана өткөрүү боюнча профилдик ишканалар жана окуу жайы менен кызматташуу боюнча узак мөөнөттүү келишимдер түзүлдү. Билим берүү программаларын өркүндөтүү боюнча чечим кабыл алуу максатында мезгил-мезгили менен тегерек столдор, он-лайн конференциялар жана КМТУнун ачык эшиктер күнү уюштурулуп, өткөрүлүп турат. И.Раззаков. Кызыкдар тараптардын бардык сунуштары жана каалоолору талданат жана алардын негизинде НББПнын структуралык элементтерине өзгөртүүлөр киргизилет.

1.12. Студенттерге НББПнын мазмуну жана Кредиттик технология боюнча окуу процессин уюштуруу жөнүндө маалымат берүү ЖШД КБ жана ХПИ кафедрасынын интернет сайты, биринчи курстун студенттери үчүн адаптация - багыт жумалыгы, маалымат пакеттерин берүү аркылуу ишке ашырылат. НББП жана окуу процесси жөнүндө Кошумча маалымат АББП порталында жана келбил тиркемесинде жайгаштырылган <https://kstu.kg/fakultety/tekhnologicheskii-fakultet/vyshhaja-shkola-dizaina/sostav-kafedry>

2. НББПнын 570400 "Дизайн" багыты боюнча бүтүрүүчүсүнүн модели

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгү:

- Маданият жана искусство (көркөм жана заманбап искусство, чыгармачылык жана маданий-агартуучулук иш чөйрөлөрүндө)
- Байланыш, маалыматтык-коммуникациялык технологиялар (графикалык жана колдонуучу интерфейстеринин дизайнын иштеп чыгуу);
- Жалпыга маалымдоо каражаттары, басма жана полиграфия (визуалдык маалымат объектилерин жана системаларын долбоорлоо, идентификациялоо жана коммуникация чөйрөсүндө);
- Архитектура, долбоорлоо, топография жана дизайн (дизайнердик долбоорлоо чөйрөсүндө-тармактар боюнча);
- Жеңил жана текстиль өнөр жайы (продукциянын заманбап өнөр жай дизайны чөйрөсүндө; кийим жана бут кийим ж. б.);
- Эмерек өндүрүшү, жыгач иштетүү жана целлюлоза-кагаз өнөр жайы (эмерек буюмдарын долбоорлоо жана сериялык жана заказдык өндүрүш шарттарында жыгач иштетүү чөйрөсүндө);
- Өнөр жайда кесиптик иштин өтмө түрлөрү (өнөр жай дизайны жана Эргономика чөйрөсүндө);

- Кызмат көрсөтүүлөр (илимий жана технологиялык кызмат көрсөтүүлөр жана аларга тиешелүү илимий изилдөөлөр жана иштеп чыгуулар; өнөр жайлык талдоо жана илимий изилдөөлөр боюнча кызмат көрсөтүүлөр; Компьютердик жана программалык камсыз кылууну иштеп чыгуу жана өнүктүрүү – интерьер дизайны, өнөр жайлык дизайн, көркөм дизайн, таңгактоо жаатындагы дизайнерлердин кызмат көрсөтүүлөрү, образды түзүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр (өнөр жайлык эстетика)).

Бүтүрүүчүлөр өздөрүнүн билим деңгээли жана алган компетенциялары кызматкердин квалификациясынын талаптарына ылайык келген шартта кесиптик ишти башка тармактарда жана (же) кесиптик иштин чөйрөлөрүндө жүзөгө ашыра алышат.

Бүтүрүүчүнүн кесиптик ишинин объекттери:

570400 Дизайн даярдоо багыты боюнча бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишинин объектилери болуп төмөнкүлөр саналат:

- өнөр жай продукциясынын үлгүлөрү-полиграфиялык жана башка басылмалардын ар кандай түрлөрү, транспорт каражаттары, маданий-тиричилик багытындагы буюмдар жана эл керектөөчү товарлар (мис.(текстиль буюмдарын, кийимдерди, бут кийимдерди, зергер буюмдарын, эмеректерди, башка интерьер предметтерин, мода товарларын, ошондой эле жеке жана үйдө колдонулуучу башка товарларды) – ар кандай даражадагы техникалык татаалдыктагы жана сериялуу чыгаруудагы алардын топтомдору (комплекттери), сериялары же коллекциялары; алардын таңгактары жана жарнамалык продукциялары;

-визуалдык-коммуникативдик чөйрөнүн, тармактык жана маалыматтык мейкиндиктин объекттери жана комплекстери (анын ичинде корпоративдик жана башка уюштуруучулук бирдейликтин визуалдык системалары, виртуалдык объекттер ж. б.);

- предметтик-мейкиндиктик чөйрө комплекстери жана объекттери (ар кандай арналыштагы имараттардын жана алардагы жайлардын интерьерлери; имараттардын жана курулмалардын ички мейкиндиктери, ачык мейкиндиктер; шаардык чөйрөнүн дизайн комплекстери жана объекттери; ландшафттык чөйрө);

- экспозициялар, шоулар, майрамдар, спорттук мелдештер;

- декоративдик комплекстер жана объекттер.

Бүтүрүүчүнүн кесиптик ишинин түрлөрү:

- көркөм,

- долбоордук,

- изилдөөчүлүк жана маалыматтык-технологиялык;

- уюштуруу-башкаруу.

Бүтүрүүчүнүн кесиптик ишинин милдеттери

Көркөм жана долбоордук:

-адамдын утилитардык жана эстетикалык муктаждыктарын, конструктивдүү-технологиялык, стилистикалык, экономикалык жана башка параметрлерди (релеванттык профилди)эске алуу менен профилдик дизайн-дизайн жаатындагы базалык теориялык билимдерди жана чектеш дисциплиналардын негиздерин колдонуу менен дизайн-чечимдерди варианттык иштеп чыгуу;

- дизайнердин кесиптик жоопкерчилигин түшүнүүгө негизделген долбоордук чечимдерди иштеп чыгуу үчүн тиешелүү идеяларды, материалдарды, шаймандарды жана процесстерди тандоо;

- дизайн-долбоорлорду аткаруу, долбоорлоонун натыйжаларын даярдоо жана тариздөө, анын ичинде техникалык документтерди (чиймелерди, схемаларды ж. б.) жана долбоорлорго карата түшүндүрмө каттарды иштеп чыгуу;

- долбоордук чечимди же анын маанилүү фрагментин графикалык же көлөмдүү моделдөө; долбоордук чечимдерди визуализациялоо жана презентациялоо (анын ичинде компьютердик технологияларды колдонуу менен);

Изилдөө жана маалыматтык-технологиялык иш-чаралар:

- практикалык дизайндын тарыхый жана заманбап ата мекендик жана чет өлкөлүк тажрыйбалары же ага байланыштуу мейкиндик искусствосу жаатындагы маалыматтарды издөө, изилдөө жана иштеп чыгуу;

- ишке ашырылып жаткан долбоорлордун тематикасы боюнча баяндамаларды жана рефераттарды даярдоо;

- долбоорлоо жана изилдөө үчүн зарыл болгон маалыматтар, долбоорлор, материалдардын үлгүлөрү, изилдөө материалдары ж. б. боюнча маалыматтык архивдерди, анын ичинде электрондук архивдерди түзүүгө жана жүргүзүүгө катышуу;

Уюштуруу-башкаруу:

- аткаруучулардын чакан жамааттарынын ишин уюштуруу;

- дизайн-долбоорду иштеп чыгууда конкреттүү көркөм-техникалык чечимдерди кабыл алуу;

- иштелип чыгуучу долбоорлордун жана техникалык документтердин тиешелүү тармактагы стандарттарга, техникалык шарттарга жана башка ченемдик документтерге, ошондой эле аларды иштеп чыгуу тапшырмасына ылайык келишин камсыз кылуу;

- дизайн-долбоорду ишке ашырууга автордук көзөмөл;

- Чыгармачыл изилдөөлөрдүн жана иштеп чыгуулардын натыйжаларын практикага киргизүү;

- өндүрүшкө киргизүүдө долбоордук чечимдердин аткарылышынын сапатын контролдоону ишке ашыруу.

3. ЖКББ НББПны өздөштүрүүнүн натыйжасында түзүлгөн бүтүрүүчүнүн компетенциясы.

Даярдоо багыты боюнча бүтүрүүчү – 570400 "Дизайн", ЖКББ МББСНЫН 3.4 жана 3.8-пункттарында көрсөтүлгөн НББПнын максаттарына жана кесиптик ишмердиктин милдеттерине ылайык "бакалавр" академиялык даражасын ыйгаруу менен төмөнкү компетенцияларга ээ болушу керек:

А) универсалдуу:

- жалпы илимий (ОК):

ОК-1. Курчап турган дүйнө жөнүндө илимий билимдерди сын көз менен баалоого жана колдонууга, жашоонун, маданияттын баалуулуктарын багыттоого жана активдүү жарандык позицияны ээлөөгө, адамдарга урмат көрсөтүүгө жана толеранттуулукка жөндөмдүү;

- инструменталдык (ИК):

ИК-1. Иш жана окутуу жаатында мамлекеттик, расмий жана чет тилдердин биринде иштиктүү пикир алышууга жөндөмдүү;

ИК-2. Жумуш жана окуу чөйрөсүндөгү татаал маселелерди чечүү үчүн маалыматтык технологияларды колдонуу менен жаңы билимдерди алууга жана колдонууга жөндөмдүү;

ИК-3. Кесиптик ишмердүүлүктө ишкердик билимин жана көндүмдөрүн колдоно алат;

- Социалдык-инсандык жана жалпы маданий (СЖК):

СЛК-1. Жеке адамдардын же топтордун кесиптик ишинде максаттарга жетишүүнү камсыз кылууга жөндөмдүү;

б) кесиптик (ПК):

- көркөм жана долбоордук иште:

ПК-1. Искусство тарыхы боюнча билимди колдоно алат; түс жана композиция теориялары; кесиптик ишмердүүлүктө дизайн тарыхы жана теориялары; маданий-тарыхый контексттин алкагында искусстводогу жана дизайндагы маанилүү тарыхый прецеденттерди жана стилдерди түшүнүү;

ЖК-2. Дизайн маселесин чечүүдө Чыгармачыл мамиленин негизинде идеяларды, сунуштарды жана чечимдерди түзүүгө жана иштеп чыгууга жөндөмдүү; адамдын утилитардык жана эстетикалык муктаждыктарын канааттандырган объекттерди долбоорлоо, моделдөө, куруу (профилге ылайык);

ЖК-3. Долбоордук чечимди же анын маанилүү фрагментин (анын ичинде компьютердик технологияларды колдонуу менен) визуализациялоо максатында чийменин жана живопистин сүрөттөөчү каражаттарын, издөө эскиздерин, ар түрдүү (релеванттык профилдеги) композицияларды, графикалык сүрөттөлүштөрдү же долбоорлоо объекттеринин көлөмдүк моделдерин колдонуу менен интеграцияланган базалык көркөм көндүмдөрдү аткарууга жөндөмдүү;

ЖК-4. Долбоордун теориялык негиздерин жана ага байланыштуу дисциплиналарды, профилдик дизайн-Дизайн жана тиешелүү долбоордук көндүмдөрдү колдонуу менен, долбоорлоо тапшырмасынын талаптарын эске алуу менен жана өнөр жай тармагындагы заманбап тенденцияларды билүүнүн негизинде долбоордук чечимдерди варианттык иштеп чыгууга жана дизайн-долбоорду аткарууга катышууга жөндөмдүү;

ЖК-5. Долбоордук иш-аракеттердин натыйжаларынын колдонуучуларга жана айлана-чөйрөгө тийгизген таасиринин маанилүүлүгүн түшүнүп, өз долбоорлорун ишке ашыруу үчүн материалдарды, шаймандарды жана технологияларды тандап алууга жөндөмдүү;

ЖК-6. Долбоордун натыйжаларын даярдоого жана тариздөөгө, анын ичинде техникалык документтерди (чиймелерди, схемаларды ж. б.) жана долбоорлорго түшүндүрмө каттарды иштеп чыгууга жөндөмдүү;

- изилдөөчүлүк жана маалыматтык-технологиялык иште:

ЖК-7. Атайын, илимий ж. б. ишенимдүү маалымат булактары менен иштөөгө жөндөмдүү; долбоорлоо үчүн зарыл болгон маалыматтарды чогултуу, изилдөө жана иштеп чыгуу, анын ичинде практикалык дизайн же көркөм чыгармачылык жаатындагы ата мекендик жана чет өлкөлүк тажрыйба боюнча;

ЖК-8. Ишке ашырылып жаткан долбоорлордун тематикасы боюнча баяндамаларды жана рефераттарды түзө алат;

ЖК-9. Долбоор, материалдардын үлгүлөрү, изилдөө материалдары ж. б. боюнча маалымат архивдерин, анын ичинде электрондук архивдерди түзүүгө жана жүргүзүүгө катышууга жөндөмдүү;

- уюштуруу-башкаруу ишмердигинде:

ПК-10. Аткаруучулардын чакан топторунун ишин уюштурууга жөндөмдүү;

ПК-11. Дизайн долбоорун иштеп чыгууда конкреттүү көркөм-техникалык чечимди негиздөөгө даяр;

ЖК-12. Иштелип жаткан долбоорлордун жана техникалык документтердин тиешелүү тармактагы стандарттарга, техникалык шарттарга жана башка ченемдик документтерге шайкештигин, ошондой эле аларды иштеп чыгуу тапшырмасын камсыз кылууга жөндөмдүү;

ЖК-13. Дизайн-долбоорду ишке ашырууга автордук көзөмөл жүргүзүүгө жөндөмдүү;

ЖК-14. Чыгармачылык изилдөөлөрдүн жана иштеп чыгуулардын натыйжаларын практикага киргизүүгө жөндөмдүү;

ЖК-15. Өндүрүшкө киргизүүдө долбоордук чечимдердин аткарылышынын сапатын контролдоого жөндөмдүү.

ПК-16. Интеграцияланган негизги көркөм көндүмдөрдү жана композициялык формациянын негиздерин, жарык жана түс теориясын көркөм чыгармачылыкта же дизайн дизайнында колдоно алат; жаратуу жөндөмүнө ээ:

графикалык, жалпак, көлөмдүү, мейкиндиктик (профилге тиешелүү) композициялардын графикасы;

долбоордук чечимди же анын маанилүү фрагментин визуализациялоо максатында адекваттуу коммуникативдик тапшырмаларга материалдар жана техникалар менен аткарылган графикалык (2-3-бирдик) сүрөттөрдү же көлөмдүү моделдерди иштеп чыгуу;

долбоордун презентациясы жана аудиторияга, кардарларга, иш берүүчүлөргө иштин профессионалдык деңгээлин ачып берүүчү өзүнүн кесиптик портфолиосун түзүү;

ПК-17. Колдонуучу интерфейсинин негизги негиздерин билүүнү колдонуп, тиешелүү колдонмо программасынын профилине дизайнердик долбоорлоо тапшырмалары үчүн стандарттык пакетти колдоно алат;

(Профили 5 аталыштан ашпаган кошумча кесиптик компетенциялар менен аныкталат жана ЖОЖ тарабынан өз алдынча аныкталат. Профилдердин тизмеси ОМБ тарабынан бекитилет.)

Компетенциялардын негизинде окутуунун натыйжалары түзүлөт:

РО: 1. Жалпы гуманитардык, табигый илимдер жана математикалык сабактар боюнча негизги билим системасын билүү, кесиптик ишине бул билимди колдоно билүү.

РО 2: маалыматты кабыл алууга, жалпылоого, максат коюуга жана ага жетүү жолдорун тандоого, маалыматты алуунун, сактоонун жана кайра иштетүүнүн негизги методдорун, ыкмаларын жана каражаттарын өздөштүрүүгө, изилдөө ишинин базалык методдорун пайдаланууга жөндөмдүүлүк;

РО 3: өзүнүн оозеки жана жазуу тилин мамлекеттик, расмий тилдерде логикалык жактан туура, жүйөлүү жана так түзө билүү жана социалдык баарлашуу деңгээлинде чет тилдердин бирин билүү;

РО 4: Чыгармачыл долбоордун ниетин жеткирүүнүн ар кандай жолдорун билүү: графикалык, колористикалык, макет, ошондой эле долбоордун оозеки жана визуалдык презентациясы жана кесиптик потенциалын көрсөткөн жеке бакалавр портфолиосун түзүү.

РО 5: компьютер кайра иштетүү жана маалыматтарды сактоо боюнча негизги көндүмдөргө ээ болуу, ошондой эле долбоорлоо жаатындагы даярдоо кароо ылайык компьютер программалары менен чыгармачыл жана долбоордук-ниетин берүү ыкмалары.

РО 6: жамааттык кесиптик ишмердүүлүктү уюштурууга катышуу, ишкердик байланышты жүзөгө ашыруу, анын ичинде дисциплиналар аралык чөйрөдө.

РО 7: Кесиптик ишмердүүлүктө дизайн жана искусство тарыхындагы негизги темалар, стилдер жана багыттар, дизайндын негизги түшүнүктөрү жана терминологиясы, дизайн дизайнынын негиздери, долбоорлоо процессинин этаптары жана этаптары боюнча билимди колдоно билүү;

РО 8: Салттуу идеяларды түшүнүү жана колдонуу, учурдагы дизайн тенденцияларын, заманбап материалдарды, технологиялык инновацияларды эске алуу жана ишке ашыруу ыкмаларын табуу.

РО 9: долбоордук маселелердин негизги түрлөрүн чечүү жөндөмдүүлүгү; Эргономика, экология, экономика, дизайн-чечимдин психологиялык таасирин, дизайн тармагындагы тиешелүү дисциплиналардын негиздерин, ошондой эле колдонуучулардын суроо-талаптарын жана муктаждыктарын эске алуу менен долбоорлоо; өз практикасын жакшыртуу максатында өз ишин жана өз ишинин натыйжаларын адекваттуу баалоо.

РО 10: илимдеги, технологиядагы жана технологиядагы, кесиптик чөйрөдөгү жаңы кубулуштардын кесепеттерин талдоо жана баалоо, долбоорлоо иш-аракеттеринин натыйжаларынын, ага байланыштуу тобокелдиктердин колдонуучуларга тийгизген таасиринин маанилүүлүгүн түшүнүү, дизайнды ишке ашырууда анын айлана-чөйрөгө тийгизген таасирин эске алуу.

Компетенттүүлүк матрицасы.

Компетенциялардын жана дисциплиналардын (модулдардын) катышынын матрицасы жана ЖКББ НББПны өздөштүрүүдө компетенцияларды түзүүнүн программасы 570400 "Дизайн" багыты боюнча (окутуунун күндүзгү формасы) "Графикалык дизайн", "кийим дизайны" жана "предметтик чөйрөнүн жана интерьердин дизайны" профили 3-тиркемеде берилген.

4. 570400 "Дизайн" НББПны ишке ашырууда билим берүү процессинин мазмунун жана уюштурулушун регламенттөөчү документтер:

4.1 календарлык окуу графиги өзүнө практикаларды өткөрүүнү, аттестациялык сынактарды, окуп жаткандарды Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоону, окуу ишинин ырааттуулугунун жана окутуу мезгили боюнча бөлүштүрүүнүн башка түрлөрүн камтыйт. (тиркеме 4.1)

4.2 академиялык календарь окуу планынын курамдык бөлүгү болуп саналат. ЖКББ НББПны жылдар боюнча ишке ашыруунун ырааттуулугу, анын ичинде теориялык окутуу, практика, аралык жана жыйынтыктоочу аттестация, каникулдар көрсөтүлөт. (тиркеме 4.2)

4.3 окуу пландары: окуу планында окутуучу менен өз ара байланышта окугандардын ишинин көлөмү (мындан ары – окутуучу менен окугандардын байланыш иши) окуу сабактарынын түрлөрү боюнча бөлүнгөн.

4.3.1. Негизги окуу планы-окутуунун толук ченемдик мөөнөтүнө даярдалат. (тиркеме 4.3.1)

4.3.2. 570400 "Дизайн" (окутуунун күндүзгү формасы) даярдоо багыты боюнча болжолдуу окуу планынын негизинде иштелип чыккан жумушчу окуу планы ЖКББ НББПнын тиешелүү циклдерин жана компетенцияларды түзүүнү камсыз кылуучу бөлүмдөрүн камтыйт. ЖКББ НББПны ишке ашыруунун окуу планы 570400 "Дизайн" багыты боюнча окуу процессинин графиги менен (окутуунун күндүзгү формасы) бул программаны ишке ашыруунун ырааттуулугун, анын ичинде теориялык окутууну, практиканы, орто аралык жана жыйынтыктоочу аттестацияны, ошондой эле окуучулардын каникулун жана академиялык сааттарда өз алдынча иштөөсүн аныктайт. Ар бир дисциплина (модуль) жана практика үчүн окуучуларды орто аралык аттестациялоонун формасы көрсөтүлгөн. (тиркеме 4.3.2)

4.3.3. СОЖДУН окуу планы (жок)

4.3.4. Студенттин жекече окуу планы ар бир студенттин билим берүү траекториясын аныктайт (студенттин окуу карточкасында чагылдырылган) (4.3.4-тиркеме)

4.4. НББП дисциплиналарынын модулдарынын каталогу.

Окуу планынын ар бир дисциплинасы боюнча дисциплинанын окуу-методикалык комплексине кирген "дисциплинанын модулу" белгиленген формасына ылайык окуу курсунан өтүү жөнүндө кыскача маалымат жана кошумча маалыматтар түзүлөт. Модулдун каталогу милдеттүү дисциплиналардын жана тандалма курстардын тизмесинен түзүлөт. (тиркеме 4.4)

4.5. Сабактардын окуу-методикалык комплекстери ЖКББ МБСГА ылайык окуу-методикалык комплекс окуу дисциплинасы боюнча милдеттүү сабактарды жана тандалма курстарды уюштуруу жана ишке ашыруу боюнча милдеттүү документ болуп саналат.

ОУКД ОУКД жөнүндө Жобого ылайык иштелип чыгат жана төмөнкүдөй структураны камтыйт:

\* Түшүндүрмө кат.

\* Тартип модулу (окутуунун формалары боюнча дисциплинанын кыскача маалыматы);

\* Окутуунун бардык формалары үчүн дисциплинанын жумушчу программасы.

- \* Силлабус – окуп жаткандар үчүн дисциплина боюнча окутуу программасы (ББМ) (бакалавр) - окутуунун формалары боюнча;
- \* Сабактардын төмөнкү түрлөрү боюнча окуу-методикалык материалдар (МММ): лекциялар, семинарлар, практикалык, лабораториялык;
- \* Студенттердин өз алдынча иши боюнча методикалык көрсөтмөлөр (сунуштар, нускамалар)
- \* Курстук долбоорлорду (иштерди) уюштуруу жана аткаруу боюнча методикалык көрсөтмөлөр (сунуштар, нускамалар);
- \* Учурдагы, аралык жана жыйынтыктоочу контролдоонун баалоо фондунун дидактикалык материалдары, анын ичинде өзүн-өзү контролдоо үчүн (билеттер, тесттер (бланкалык/компьютердик), контролдук иштер, жеке жана кырдаалдык тапшырмалар ж. б.;
- \* Глоссарий (терминдердин жана аныктамалардын тизмеси);
- Электрондук билим берүү ресурстары (камсыздоо картасы);
- \* Сабактарды коштоочу материалдардын тизмеси (ТКБНЫ камсыздоо картасы (окутуунун техникалык каражаттары);
- \* Дисциплинаны үйрөнүүдө колдонулуучу адистештирилген аудиториялардын, кабинеттердин жана лабораториялардын, окуу-лабораториялык жабдуулардын тизмеси (аудитордук фонддун, жабдуулардын, приборлордун ж. б. тизмеси);
- \* Окуу дисциплинасын окутуунун колдонулуучу усулдары (окутуунун методдору жана технологиялары: Активдүү, интерактивдүү ж. б.);
- \* Окутуучу жана студенттер үчүн усулдук сунуштар (материалдар).

Окуу планындагы ОУКД бул дисциплиналарды ишке ашыруучу тиешелүү билим берүү түзүмдөрүндө болот.

НББПда протоколдорго ылайык камсыз кылууну жана бекитүү датасын көрсөтүү менен РБПНЫН бардык циклдери боюнча дисциплиналардын тизмеси тиркелет. (тиркеме 4.5.)

#### 4.6. Практика программалары

ЖКББ МБСГА ылайык 570 400 "Дизайн" \_ даярдоо багыты боюнча 25 кредиттин саны менен практика каралган жана милдеттүү болуп саналат: окуу, өндүрүштүк, алдын ала квалификациялоо жана изилдөөчүлүк (даярдоонун профили боюнча)

Окуу практикасы, эреже катары, Бишкек шаарында, шаардык парктардын жана скверлердин базасында, ошондой эле Бишкек шаары – кнмийинин музейлеринде өтөт. Г. Айтиев жана ЖИД ОУБ лабораторияларында.

Өндүрүштүк жана дипломдун алдындагы (квалификациялоонун алдындагы) практикалар профилдик уюмдарда (Алма-Ата технологиялык университети; "Бишкекбашкыархитектура" МИ, "Китеп компани" басмасы ЖЧКсы, "КБИ" ЖЧКсы, "Полиграфбумресурстары" ЖЧКсы), "Учкун" АК, приход жана дизайн-студияларда (ООО жана Кыргыз-Түрк ишканасы "имак офсет" ЖЧКсы; "Ши" ЖЧКсы; "Бах" ЖЧКсы; "архиархитектура" ЖЧКсы мастер " Ж.Б.), ошондой эле келишим түзүлгөн башка уюмдарда.

ВККга долбоор алдындагы изилдөөлөрдү жүргүзүү зарыл болгон учурда студенттер диплом алдындагы практикадан өтүү үчүн колдонуучулардын изилдөөлөрүн жүргүзүү үчүн потенциалдуу жарактуу ишканаларга жана уюмдарга жиберилиши мүмкүн.

Чет өлкөлүк тажрыйбадан алынган мындай практика натыйжада студенттердин контекстти терең изилдөө мүмкүнчүлүгүн көрсөттү жана ВКР даярдоонун жогорку сапатына өбөлгө түзүүгө багытталган. Практикалардын программалары практика өтүү процессинин мазмунун, узактыгын жана уюштурулушун аныктайт, практикадан өтүүнүн отчеттуулугун жана натыйжаларын регламенттейт. Кызыкдар тараптарды (иш берүүчүлөр, студенттер, окутуучулар) канааттандыруу боюнча практикалардын сапатын баалоо каражаттары ишкананын практика жетекчисинин пикири, сунуштары жана баалоо түрүндө каралган. тиркеме 4.6.

#### 4.7. Жыйынтыктоочу аттестациянын программасы

Бакалаврларды жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо атайын адистик боюнча мамлекеттик экзамен түрүндө өткөрүлөт. дисциплиналар (кесиптик циклдин дисциплиналары) жана бүтүрүүчү квалификациялык ишти коргоо (ВКР). Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын эмгек сыйымдуулугу 15 (сегизинчи) семестрде 8 (сегизинчи) зачеттук бирдикти түзөт, анын ичинде бүтүрүүчү квалификациялык ишти даярдоо жана коргоо убактысы.

##### Мамлекеттик сынак

Мамлекеттик экзамен окуу циклинин аягында, дипломго чейинки практикага чейин өткөрүлөт. Мамлекеттик экзаменге жогорку билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасы боюнча толук курсту аяктаган жана окуу планында каралган бардык мурунку аттестациялык сынактардан ийгиликтүү өткөн адамдарга жол берилет. Мамлекеттик экзаменди тапшыруу ЖОЖдун профессордук-окутуучулук курамынан, ошондой эле башка уюмдардан: ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын адистеринен - ушул профилдеги кадрларды керектөөчүлөрдөн, башка жогорку окуу жайлардын жетектөөчү окутуучуларынан жана илимий кызматкерлеринен турган мамлекеттик аттестациялык комиссиялардын ачык жыйындарында өткөрүлөт.

Мамлекеттик экзамендердин расписаниеси студенттерге Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация башталганга чейин бир айдан кечиктирилбестен жеткирилет.

Экзамендик билеттер жана программа кафедрада даярдалат жана бекитилет. Мамлекеттик экзаменге даярдоо процессинде студенттерге обзордук лекциялар окулат жана кафедранын профессордук-окутуучулук курамынын ичинен окутуучулар тарабынан консультациялар өткөрүлөт.

Мамлекеттик экзаменде студенттер экзаменге кирген сабактардын мазмунундагы суроолорду камтыган сынак билетин алышат. Жоопту даярдоодо студенттер экзамендик комиссиянын катчысы тарабынан берилген жождун штампы бар кагаздарга ар бир суроо боюнча керектүү жазууларды жазышат. Оозеки берилген экзаменге даярдануу үчүн студентке бир академиялык саат берилет. Жооп берүү процессинде жана ал аяктагандан кийин экзамендик билеттин бардык суроолору боюнча экзамендик комиссиянын мүчөлөрү тарабынан анын төрагасынын уруксаты менен мамлекеттик экзаменге киргизилген суроолордун тизмесинин чегинде тактоочу жана кошумча суроолор берилиши мүмкүн. Ар бир окуучуга мамлекеттик экзамен өткөрүүдө комиссиянын катчысы билеттин номерин, суроолордун тизмесин көрсөтүү менен протокол толтурат.

## Бүтүрүүчү квалификациялык иштин түзүмү

Жогорку окуу жайлардын жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясы жөнүндө жобонун жана КР ЖКББ МББСНЫН талаптарынын негизинде 570400 "Дизайн", "графикалык дизайн" профили, "кийим дизайны" жана "предметтик чөйрөнүн жана интерьердин дизайны" багыты боюнча бүтүрүүчү квалификациялык иштин түзүмүнө жана таризделишине талаптар иштелип чыкты жана бекитилди, академиялык даража - бакалавр. Бүтүрүүчү квалификациялык иш бүтүрүүчүдө жалпы илимий, инструменталдык, социалдык-инсандык жана жалпы маданий, ошондой эле кесиптик компетенциялардын калыптанган деңгээлин көрсөтүүчү окугандар (бир нече окугандар биргелешип аткарган) аткарган ишти билдирет. 570 400 "Дизайн" багыты боюнча бакалаврдын бүтүрүүчү квалификациялык иши, "Графикалык дизайн"профили; "Кийим дизайны "жана" предметтик чөйрөнүн жана интерьердин дизайны " студенттин кесиптик билиминин акыркы этабы болуп саналат жана ар бир студент алган теориялык билимди жана практикалык көндүмдөрдү, чыгармачылык мүмкүнчүлүктөрдү жана пландуу системалуу иштөөгө жөндөмдүүлүктү чагылдырган конкреттүү теманын өз алдынча өнүгүшүн билдирет.

"Бакалавр" квалификациясын (даражасын) алуу үчүн бүтүрүүчүлөр үчүн бүтүрүүчү квалификациялык иштер төмөнкү формаларда аткарылат::

- бакалаврдын бүтүрүүчү квалификациялык дизайн-долбоору түрүндө;
- долбоорлоого чейинки тереңдетилген изилдөөлөрү менен бакалаврдын бүтүрүүчү квалификациялык дизайн-долбоору түрүндө;
- бакалаврдын теориялык бүтүрүү иши түрүндө.

ВККНЫ аткаруу бекитилген жана студенттерге жеткирилген темалар боюнча ишке ашырылат. Бүтүрүү долбоорун Бишкек шаарынын башкаруу органдарынан жана Кыргыз Республикасынын региондорунан, Кыргызстандын илимий, өнөр жай жана коомдук уюмдарынан, башка өлкөлөрдүн мамлекеттик жана коомдук уюмдарынан алынган темалардын жана коштоочу техникалык тапшырмалардын негизинде аткаруу мүмкүн.

Теманы тандоодо долбоорду ишке ашыруунун мүмкүн болгон мөөнөттөрүнө көңүл буруу керек. Алар Көйгөйдүн өзүн да, чечиле турган маселелерди да аныкташат:

1-жакынкы келечекте мүмкүн болгон долбоорлорду ишке ашыруу менен реалдуу тапшырмалар боюнча темалар. Иштеп жаткан долбоорлоо тажрыйбасына, колдо болгон материалдык базага, конструкцияларга жана материалдарга, колдонуудагы ченемдик документтерге басым жасоо менен. Темалар өзүнүн конкреттүүлүгү, конструктивдүү, функционалдык, көркөм-композициялык түзүмүн жана дизайн элементтерин иштеп чыгуу зарылдыгы менен кызыктуу;

2-али жетиштүү иштелип чыккан типологиялык схемалар боюнча перспективага багытталган темалар. Социалдык көйгөйлөрдү жаңычылдык менен чечүүгө, илимдин, технологиянын, материалдардын акыркы жетишкендиктерин эске алууга мүмкүнчүлүк берилет;

3-алыскы келечекке багытталган темалар. Долбоор-келечекке болгон көз караш, социалдык структураларды, дизайн концепцияларын, конструктивдүү чечимдерди өнүктүрүү маселелеринде болжолдуу мүнөзгө ээ.

БК бакалаврлар тышкы рецензияланууга тийиш, балким чектеш кафедралардын илимий - педагогикалык кадрлары менен. Вккны бакалавр даярдоо жүргүзүлгөн бүтүрүүчү түзүмдүк бөлүмдүн илимий-педагогикалык кадрлары менен рецензиялоого жол берилбейт. Студент-бүтүрүүчү МАКтын отурумунда корголгонго чейин анын ВКК боюнча рецензия менен тааныш болушу керек. ВККНЫ бир нече бүтүрүүчүлөр аткарган учурда бүтүрүүчүлөрдүн комплекстүү дизайн-долбооруна жалпы рецензия жазылат. (тиркеме 4.7)

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын жыйынтыгы боюнча мамлекеттик аттестациялык комиссия студентке 570400 "Дизайн" даярдоо багытындагы бакалавриат билим берүү программасы боюнча квалификация ыйгаруу жана жогорку билими жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү диплом берүү жөнүндө чечим кабыл алат.

#### 4.8. Илимий-изилдөө иштерин уюштуруу.

Окуучулардын илимий-изилдөө иштерин уюштуруу негизги билим берүү программасынын милдеттүү бөлүгү болуп саналат. Илимий-изилдөө иштери стандарттын талаптарына жана ушул Программанын максаттарына ылайык жалпы маданий жана кесиптик компетенцияларды калыптандырууга багытталган. Пландоо, маркетингдик изилдөө билим берүү программасы, Илим, технология жана тиешелүү дизайн багыттарынын технологиялары жаатында жүргүзүлөт.

ЖКББ НББПны өздөштүрүү процессинде студент РПБП – окуу-изилдөө иши дисциплинасы аркылуу изилдөөлөргө тартылат, ошондой эле илимий жетекчинин жетекчилиги астында илимий-изилдөө иштерин жүргүзө алат.

Студентке окуу мезгилинде мүмкүнчүлүк берилет:

-атайын адабияттарды жана башка илимий-изилдөө маалыматтарын, искусство тарыхы жана теориясы жаатындагы ата мекендик жана чет өлкөлүк илимдин жетишкендиктерин окууга;

- илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүгө катышууга же чыгармачылык конкурстарды, кесиптик көргөзмөлөрдү уюштурууга жана өткөрүүгө катышууга.

-сүрөт жана пластикалык искусство жаатындагы илимий-изилдөө маалыматтарын чогултууну, иштеп чыгууну, талдоону жана системалаштырууну жүзөгө ашырууга.

- илимий-изилдөө иши же анын бөлүмү боюнча отчетторду (отчеттун бөлүмдөрүн) түзүүгө;;

-республикалык же эл аралык деңгээлде университеттин ар жылдык илимий-практикалык студенттик конференциясына катышууга.

Бардык илимий жетишкендиктер, иштеп чыгуулар, ойлоп табуулар ишке ашырылат жана окуу процессинде колдонулат. (тиркеме 4.8).

#### 5. Даярдоо багыты боюнча НББПны иш жүзүндө ресурстук камсыздоо.

##### 5.1. НББПны кадрдык камсыздоо

Бакалавриаттын негизги билим берүү программасын ишке ашыруу окутулуп жаткан дисциплинанын профилине ылайык келген базалык билими бар жана көркөм-чыгармачыл, долбоордук, илимий жана (же) илимий-методикалык иш менен системалуу алектенген илимий-педагогикалык кадрлар менен камсыз кылынат.

570400 "Дизайн" багыты боюнча КР ЖКББ МБСГА ылайык, дизайн жана көркөм искусство жаатындагы ЖКББ тажрыйбалуу окутуучулары үчүн доценттин окумуштуулук наамынын эквиваленти катары төмөнкү критерийлер колдонулат::

- мамлекеттик ардак наамдардын жана айырмачылыктардын болушу;
- тиешелүү кесиптик чөйрөдөгү мамлекеттик жана өкмөттүк сыйлыктардын лауреаттарынын наамдарынын;
- тиешелүү эл аралык жана маанилүү Республикалык конкурстардын жана көргөзмөлөрдүн ар кандай даражаларындагы лауреаттардын (өздөрүнүн же түздөн-түз жетекчилиги астында даярдалган) дипломдорунун;
- тиешелүү профилдеги кыргыз же эл аралык чыгармачыл союздарга мүчө болуу (төмөнкүлөрдүн кеминде 2 критерийи болсо).

570 400 "Дизайн" даярдоо багыты боюнча НББПны ишке ашырууга бардыгы болуп 29 МЖӨ тартылган, алардын ичинен: профессорлор, т.и. д. -1; профессорлор, т. и. н. -; доценттер, т. и. к. - 7; доценттер -7; Улук. окутуучулар -5; окутуучулар -9. Бардык штаттык - 86%.

КР ЖКББ МБСГА ылайык эквивалентин эске алуу менен Чыгармачыл багыттар үчүн 570400 "Дизайн" багыты боюнча билим берүү процессин камсыз кылган МЖӨнүн отурукташуусу 51,7% ды түзөт. Цикл боюнча: МСЭ - 64%; ЭМ - 25 %; Проф. цикл - 50%.

Кадрдык камсыздоо-5.1-тиркеме

## 5.2. НББПны окутуу жана окутуу-методикалык жактан камсыз кылуу

КМТУнун илимий-техникалык китепканасы (КТБ) толугу менен автоматташтырылган жана компьютерлештирилген. 2002-жылдан бери иштейт ИРБИС автоматташтырылган китепкана системасы, ал бардык китепкана процесстерин автоматташтырылган башкарууга мүмкүндүк берет. КГТУнун КТБ китепканалык фонду 500 000ге жакын китепти түзөт. Китепкананын сайты иштейт, окуу залдары бар: гуманитардык жана экономикалык илимдер, табигый илимий жана техникалык адабияттар. КМТУнун КТБ электрондук китепканасы [www.libkstu.on.kg](http://www.libkstu.on.kg) 5000ден ашык аталыштагы электрондук окуу китептерин камтыйт, толук тексттик формат китепкананын локалдык тармагы боюнча жеткиликтүү жана интернет аркылуу өчүрүлгөн. Китепкананын сайтында кызматкерлер "КМТУнун жаңылыктары" аттуу макалаларды жайгаштырышат. И. Раззакова "жана КИРЛИБНЕТТЕ, РИНЦТЕ,"Лан" ЭБСТЕ көрсөтүлөт. ЭБК маалымат базалары бар: акы төлөнүүчү -1, акысыз -14.

КГТУ УТБ "электрондук китепканалар Ассоциациясынын" координатору жана КИРЛИБНЕТ билим берүү порталынын администратору болуп саналат. Кирлибнетке Кыргызстандын 18 китепканасы мүчө. Сайтта 18 китепкананын электрондук каталогдору жана ачык архивдери коюлган. Ачык архивдердин платформасында толук тексттик окуу китептери, монографиялар, патенттик документтер, кандидаттык жана доктордук диссертациялардын авторефераттары, ЖОЖдордун жарчылары, методикалык колдонмолор, ИИАНЫН отчеттору, интернет шилтемелер базасы жайгашкан. Региондордун жана Бишкек шаарынын китепканаларына чоң методикалык жана консультациялык жардам көрсөтүлүүдө

Студенттер жана мугалимдер үчүн колдонуу мүмкүнчүлүгү камсыз кылынат [www-biblioclub.ru](http://www-biblioclub.ru), мультимедиялык кабинет ачылды (планшеттер, ноутбук, интерактивдүү экран бар). Ошондой эле ООО борбору. Китепкана фонду жалпы илимий жана кесиптик циклдердин дисциплиналары боюнча негизги окуу жана илимий адабияттардын акыркы 15 жылда 0,5 нускадан кем эмес эсеп менен басылып чыккан электрондук басылмалары менен комплекттелген. Окуучулар ЖКББМБС тарабынан 85% га белгиленген ченемдерге ылайык НББПНЫН бардык дисциплиналары (модулдары) боюнча билим берүү процессин уюштуруу үчүн зарыл болгон негизги окуу жана окуу-методикалык адабияттар, методикалык куралдар менен камсыз болушкан.

Кошумча адабият фонду билим берүүдөн тышкары расмий маалымдама-библиографиялык жана мезгилдүү басылмаларды камтыйт.

Периодика фонду даярдоо профилине ылайык келген тармактык басылмалар менен берилген:

Илимий адабияттар фонду билим берүү программасынын профили боюнча монографиялар жана мезгилдүү илимий басылмалар менен берилген.

Окуучулар окуп жаткан негизги дисциплиналар боюнча басылмаларды камтыган электрондук-китепкана системасына кирүү мүмкүндүгү менен камсыз болушкан. (5.2.1 тиркеме. Окуу-методикалык камсыздоо,

тиркеме 5.2.2. Окутуучулар тарабынан иштелип чыккан дисциплиналар боюнча методикалык материалдар менен камсыз кылуу)

### 5.3. НББПны маалыматтык камсыздоо

НББП маалыматтык жана телекоммуникациялык технологияларды жана технологиялык каражаттарды колдонууну камсыз кылат:

Студенттерге компьютердик залдардагы ПКга эркин кирүү мүмкүнчүлүгү берилди; зымдуу жана зымсыз технологиялар боюнча интернет тармагынын ресурстарына. Билим берүү процессинде заманбап маалыматтык-демонстрациялык каражаттар (мультимедиялык экрандар), компьютердик техника, атайын жабдуулар, анын ичинде көркөм жана изилдөө иштери үчүн – мольберттер, столдор, натюрморт фонду, көбөйтүүчү оргтехника, сканер ж. б. менен жабдылган аудиториялар пайдаланылат.

Алыстан окутуу түрүндө билим берүү чөйрөсүн түзүү жана өз ара аракеттенүү үчүн дот, коомдук жана жабык видеоконференция уюштуруу системасы колдонулат.

ӨӨС жана жеке тапшырмаларды аткаруу үчүн билим берүү порталдары, КЕЛЬБИЛ синхрондуу жана/же асинхрондук түрдө колдонулат (же башка системалар - кайсынысы көп колдонуларын көрсөтүү)

### 5.4. НББПны материалдык-техникалык жактан камсыз кылуу.

Аларга КМТУ. И.Раззакова студенттердин окуу планында каралган дисциплиналар аралык жана дисциплиналар аралык даярдоонун бардык түрлөрүн, лабораториялык, практикалык жана илимий-изилдөө иштерин жана колдонуудагы санитардык жана өрткө каршы эрежелерге жана ченемдерге ылайык келген материалдык - техникалык базага ээ.

ЖШД ОУБ материалдык-техникалык базасы адистерди даярдоонун НББПСЫН ишке ашыруу үчүн зарыл болгон минималдуу тизмеге ылайык келет жана өзүнө төмөнкүлөрдү камтыйт:

- сүрөт жана сүрөт тартуу боюнча аудиторияга 12-15 адамга;
- компьютердик дизайндын аудиториясы; (13 комп кем эмес)
- "айлана-чөйрөнү долбоорлоо" аудиториясы
- 15-20 студентке окуу класстары;
- графикалык дизайн боюнча аудитория;
- макеттер жана дизайн продукцияларынын үлгүлөрү үчүн сактоочу жай.
- Гуманитардык жана социалдык-экономикалык дисциплиналарды үйрөнүү үчүн атайын жабдылган кабинеттер жана аудиториялар;
- Спорт залдары, спорт аянтчалары;

ЖКК ББ 2 Компьютердик класска ээ жана күндүзгү окуу формасындагы 164 студент үчүн Интернет тармагына кирүүнү камсыз кылат.

Лабораториялар жана аудиториялар санитардык жана өрткө каршы эрежелерге жана ченемдерге ылайык келет: аудиториядан эвакуациялоо планы, аудиториялардын паспорттору, кургак учук жана кургак учук боюнча нускамалар жана журналдар бар, жылына эки жолу инструктаж өткөрүлөт.

Аудиториялар НББПнын аткарылышын камсыз кылуучу керектүү жабдуулар, эмеректер жана приборлор менен жабдылган— 5.4-тиркеме.

6. Бүтүрүүчүлөрдүн жалпы маданий компетенцияларын өнүктүрүүнү камсыз кылуучу окуу структуралык бөлүмүнүн чөйрөсүнүн мүнөздөмөсү.

Билим берүү программасы боюнча окутуу үчүн КМТУнун социалдык-маданий чөйрөсү жана инсанды өнүктүрүү жана программа боюнча окуп жаткандардын жарандык, адеп-ахлактык, жалпы маданий сапаттарын чындоого өбөлгө түзүүчү социалдык-маданий процесстерди жөнгө салуу үчүн жагымдуу шарттар түзүлгөн. Атаандаштыкка жөндөмдүү адисти даярдоо кесиптик-чыгармачылык жана эмгек тарбиясыз мүмкүн эмес. Бул тарбиялык багыт, баарынан мурда, студенттерди келечектеги кесиптик-эмгек ишмердүүлүгүнө жана социалдык функцияларга тартуу жолу менен ишке ашырылат. Иштелип чыккан пландарга ылайык, студенттик топтордун деңгээлинде тарбия иштерин тажрыйбалуу окутуучулардын арасынан дайындалган топтордун кураторлору, академиялык кеңешчилери уюштурушат. Бир жылга тарбия иштеринин планы салттуу иш-чараларды камтыйт, студенттердин жаш курагын жана психологиялык өзгөчөлүктөрүн, жаштар саясатындагы артыкчылыктарды, өлкөнүн жана ЖОЖдун тарыхынын эсте каларлык даталарын эске алат, студенттерди жарандык-мекенчилдик, маданий-адеп-ахлактык, кесиптик-эмгектик тарбиялоо, кесиптик багыт берүү иштери, илимий-методикалык камсыздоо, студенттерди социалдык коргоо, тарбия иштеринин материалдык-техникалык базасын өркүндөтүү боюнча иш-чаралардын циклин карайт. Максаты-тарбиялоо ишмердүүлүгүнүн ИМ КМТУ. Жана. Раззакова төмөнкү багыттар боюнча ишке ашырылуучу иш-чаралардын аркасында жетишүүдө:

- патриоттук, тарбиялык;
- ЖОЖдордо студенттерди социалдык жана академиялык адаптациялоо боюнча чаралардын комплексин ишке ашыруу;

- сабактан тышкаркы мезгилде студенттердин чыгармачыл өзүн-өзү ишке ашыруусу жана активдүү иш менен камсыз болушу үчүн шарттарды түзүү;
- студенттик өзүн-өзү башкарууну ар тараптуу өнүктүрүү;
- спорттук-ден соолукту чыңдоо иштери;
- сергек жашоо образына умтулууну калыптандыруу жана жаштар чөйрөсүндө терс көрүнүштөрдүн алдын алуу;
- экстремизм жана терроризм көрүнүштөрүнө каршы аракеттенүү боюнча иш – чараларды өткөрүү;-студенттер арасында мыкты курс, мыкты топ наамы үчүн мелдештерди уюштуруу;-студенттердин жалпы шаардык жана облустук жаштар-Студенттик иш-чараларга: студенттер күнү, жаз-Алатоо ж. б. үзгүлтүксүз жана массалык катышуусу. ар түрдүү фестивалдар, форумдар, Олимпиадалар, конференциялар, конкурстар, көргөзмөлөр, чемпионаттар, Универсиадалар ж. б.

7.Даярдоо багыты (адистиги) боюнча НББПнын студенттеринин өздөштүрүүсүнүн сапатын баалоо системасы

Студенттерди КМТУГА учурдагы контролдоо жана орто аралык аттестациялоо жөнүндө Жобого ылайык. И.Раззакова, студенттердин НББПны өздөштүрүүсүнүн сапатын баалоо окуучулардын жетишкендиктерин утурумдук жана чектик контролдоону, окуучулардын аралык жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын камтыйт.

7.1. Учурдагы жетишүүнү контролдоо жана орто аралык аттестациялоо үчүн баалоо каражаттарынын фонддору

ЖКББ МБСнын талаптарына ылайык окугандарды алардын жеке жетишкендиктеринин тиешелүү НББПнын этап-этабы менен талаптарына ылайык аттестациялоо үчүн билим берүү түзүмдүк бөлүнүштөрү тарабынан жетишүүнү утурумдук жана чектик контролдоону жана орто аралык аттестациялоону жүргүзүү үчүн баалоо каражаттарынын фонддору түзүлөт. Бул каражаттарга төмөнкүлөр кирет: практикалык сабактар, лабораториялык жана тесттик иштер, коллоквиумдар, экзамендер үчүн тесттик суроолор жана типтүү тапшырмалар; тесттер жана компьютердик тесирлөө программалары; курстук иштердин / долбоорлордун, рефераттардын ж.б. болжолдуу тематикасы, ошондой эле окуучулардын компетенцияларынын калыптануу даражасын баалоого мүмкүндүк берүүчү контролдоонун башка формалары.

НББПны ишке ашырууну коштоочу баалоо каражаттары компетенцияларды түзүүнүн сапатын текшерүү үчүн иштелип чыгышы керек жана баалоонун гана эмес, окутуунун да таасирдүү каражаты болуп эсептелиши керек.

7.2 НББПнын бүтүрүүчүлөрүнүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясы.

Жогорку окуу жайдын бүтүрүүчүсүн жыйынтыктоочу аттестациялоо милдеттүү болуп саналат жана билим берүү программасы толук көлөмдө өздөштүрүлгөндөн кийин жүзөгө ашырылат. КМТУ жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо жөнүндө жобого ылайык. И.Раззакова, жыйынтыктоочу аттестациялык сынактар бакалаврдын эмгек рыногундагы туруктуулугуна жана магистратура/аспирантурада билимин улантууга көмөктөшүүчү, ЖКББ МБС тарабынан белгиленген кесиптик милдеттерди чечүүгө даярдыгын аныктоочу жалпы маданий жана кесиптик компетенцияларын аныктоо үчүн арналган.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация бакалаврдык бүтүрүүчү квалификациялык ишти даярдоо жана коргоо багыты боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик экзаменди камтыйт.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик экзамендин максаты-бүтүрүүчүнүн кесиптик ишин жүзөгө ашырууга теориялык жана практикалык даярдыгын текшерүү. Сынак мамлекеттик аттестациялык комиссия тарабынан 570 400 "Дизайн" даярдоо багыты боюнча жумушчу окуу планында каралган мөөнөттө өткөрүлөт. Мамлекеттик экзамендин жүрүшүндө бүтүрүүчү үчүн аныкталган бир катар кесиптик компетенцияларга ээ болуу бааланат.

Бүтүрүүчү квалификациялык иштин максаты бүтүрүүчүнүн кесиптик милдеттерди аткарууга даярдык деңгээлин жана аны даярдоонун Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан бекитилген жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына шайкештигин, ошондой эле анын негизинде иштелип чыккан 570 400 "Дизайн" даярдоо багыты боюнча негизги билим берүү программасын белгилөө болуп саналат. Бүтүрүүчү квалификациялык иштин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө карата талаптар КМТУнун окуу-методикалык кеңешинин чечими менен бекитилген. И.Раззаков. Бүтүрүүчү квалификациялык ишти даярдоонун жана коргоонун натыйжасында студент:

Билүү:

- негизги темалар жана багыттар, искусство жана дизайн тарыхындагы мезгилдүүлүк, заманбап искусствонун жана дизайндын өнүгүү тенденциялары.
- жарык жана түс теориясынын негиздери жана аларды искусстводо жана дизайнда колдонуу;
- композициянын негизги каражаттары, түрлөрү жана элементтери.
- дизайн-долбоорлоонун жалпы теориялык жана профилдик негиздери;
- объектти иштеп чыгуу ырааттуулугунун стадиялуулугу;
- дизайн жана профилдик индустриядагы негизги заманбап тенденциялар.

Билүү:

- дизайн маселелеринин негизги түрлөрүн чечүү;
- өнөр жай буюмдарынын дизайнын иштеп чыгуу (буюм, серия, коллекция ж. б.);
- графикалык объекттер, системалар, визуалдык коммуникациянын каражаттары;
- эргономикалык факторлорду эске алуу менен (профилге ылайыктуу) объекттерди жана дизайн предметтерин долбоорлоо.
- дизайн көйгөйлөрүн аныктоо, дизайн көйгөйлөрүн чечүү үчүн долбоордук сунуштар түрүндө идеяларды түзүү жана иштеп чыгуу.

Жасоого/көрсөтүүгө жөндөмдүү:

- Чыгармачыл долбоордук ойду берүү үчүн долбоордук материалды уюштурууга ылайык келген объекттин формасын көлөмдүк же графикалык моделдөөнүн ыкмалары;
- долбоордук чечимдердин варианттарын иштеп чыгуу көндүмдөрү (профилге тиешелүү);

- профилдик тармак үчүн стандарттуу дизайн-дизайн компьютердик камсыздоосун билүү (вектордук, растрдык графика же даярдоо профилине ылайык үч өлчөмдүү компьютердик моделдөө)

Бүтүрүүчү квалификациялык иш практикадан өтүү, курстук иштерди (долбоорлорду) же илимий-изилдөө иштерин аткаруу мезгилинде аткарылат жана бүтүрүүчү даярдалып жаткан иштин (окуу-кесиптик, илимий-изилдөө, долбоордук, уюштуруу-технологиялык ж.б.) түрүнүн маселелерин чечүүгө байланышкан өз алдынча жана логикалык жактан аяктаган ишти билдирет.

Бүтүрүүчү квалификациялык ишти аткарууда жана коргоодо студент өзүнүн даярдыгын жана жөндөмүн калыптанган жалпы маданий жана кесиптик компетенттүүлүккө таянып, өзүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн милдеттерин азыркы деңгээлде өз алдынча чечүүгө, атайын маалыматтарды кесипкөйлүк менен берүүгө, илимий жактан далилдөөгө жана өз көз карашын коргоого тийиш.

## 8. Терминдер жана аныктамалар

Академиялык бедел-коомдук аң-сезимде же кесиптик коомчулукта көрсөтүлүүчү билим берүү кызматтарынын сапатынын деңгээли.

Академиялык календарь-окуу жылынын ичинде окуу жана контролдук иш-чараларды, кесиптик практикаларды, мамлекеттик аттестацияны өткөрүү календары, эс алуу күндөрү (каникул жана майрамдар) көрсөтүлөт.

Академиялык кеңешчи-окуу траекториясын тандоого (жеке окуу планын түзүүгө) жана окуу мезгилинде билим берүү программасын өздөштүрүүгө көмөк көрсөтүүчү, академиялык насаатчы катары иш алып барган окутуучу.

Институционалдык Аккредитация-билим берүү уюмунун сапатынын деңгээлинин жалпысынан белгилүү бир критерийлерге, стандарттарга жана анын статусуна ылайыктуулугун аккредитациялык агенттик тарабынан таануунун жол-жобосу.

Программалык Аккредитация-билим берүү уюмунун айрым программаларынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайыктуулугун аккредитациялык агенттик тарабынан таануунун жол-жобосу

Анализ-программанын билим берүү максаттарын жана студенттерди окутуунун жетишилген натыйжаларын баалоо үчүн маалыматтарды аныктоо, чогултуу жана даярдоо процесси. Натыйжалуу талдоо өлчөнүүчү максаттарга жана натыйжаларга ылайыктуу түз, кыйыр, сандык жана сапаттык параметрлерди колдонот.

Бакалавр-магистратурага кирүү жана кесиптик ишин жүргүзүү үчүн укук берүүчү жогорку кесиптик билим берүүнүн квалификациялык деңгээли

Тышкы кызыкдар тараптар (тышкы кызыкдар тараптар) – мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, студенттердин ата-энелери, иш берүүчүлөр, өнөктөштөр.

Ички кызыкдар тараптар (ички кызыкдар тараптар) университеттин ичиндеги бардык адамдар, анын ичинде студенттер, окутуучулар жана кызматкерлер.

Теңдештирүүчү курстар-тиешелүү багыт (адистик) боюнча базалык билими жок магистрант-студенттер тарабынан окутуунун биринчи жылында магистранттарды

даярдоонун негизги билим берүү программасын өздөштүрүү үчүн талап кылынган базалык кесиптик билимдерди жана компетенцияларды алуу үчүн өздөштүрүлгөн сабактар.

Дистанциялык билим берүү технологиялары-окуп жаткан жана педагогикалык кызматкердин ортомчулук (аралыкта) же толук эмес ортомчулук менен өз ара аракеттенүүсүндө маалыматтык жана телекоммуникациялык каражаттарды колдонуу менен жүзөгө ашырылуучу окутуу технологиялары.

Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты - бул даярдоо /адистик багыты боюнча негизги билим берүү программасын ишке ашырууда милдеттүү болгон ченемдердин, эрежелердин жана талаптардын жыйындысы.

Билим берүүнүн сапатынын менеджментинин документтештирилген системасы-билим берүү уюмунун билим берүүнүн сапатын камсыз кылуу саясатын ишке ашырууга тиешелүү пландарды, процесстерди, иш-аракеттерди жана натыйжаларды документтештирүүгө мүмкүндүк берүүчү система.

Студенттин жеке билим берүү траекториясы-окуу курстарын/дисциплиналарын (анын ичинде башка ЖОЖдогу окуу планынын альтернативдүү курстарын) ырааттуу окуп-үйрөнүүнүн тизмесин камтыган жеке окуу планынын негизинде түзүлгөн окуу процесси.

Студенттин жекече окуу планы-кредиттерде аныкталган жана окуу жылына семестрге кабыл алынган дисциплиналарга/окуу курстарына студентти каттоонун жыйынтыгы боюнча түзүлгөн окуу планы.

Инструменталдык компетенциялар-когнитивдик жөндөмдөр, идеяларды жана ой-пикирлерди түшүнүү жана колдонуу жөндөмү; методологиялык жөндөмдөр, айлана-чөйрөнү түшүнүү жана башкаруу, убакытты уюштуруу, окутуу, чечим кабыл алуу жана көйгөйлөрдү чечүү стратегияларын түзүү; технологиялык жөндөмдөр, техниканы колдонуу менен байланышкан көндүмдөр, компьютердик көндүмдөр жана маалыматтык башкаруу жөндөмдөрү, лингвистикалык жөндөмдөр, коммуникативдик компетенциялар.

Маалыматтык пакет-окутуунун кредиттик технологиясы боюнча ЖОЖдо окуу процессин уюштуруунун өзгөчөлүктөрү жөнүндө студенттер үчүн маалыматтарды камтыган маалыматтык каталог,

Модулдар каталогу-ар бир окуу курсу/ дисциплинасы боюнча өзүнчө кыскача маалымат/сүрөттөмө берүүчү билим берүү программасынын түзүмүн түзгөн окуу курстарынын/дисциплиналардын модулдарынын жыйындысы.

Жогорку билим берүүнүн сапаты-билим берүүнүн натыйжаларынын, даярдоо процесстеринин жана институционалдык тутумдардын коомдун, мамлекеттин жана инсандын актуалдуу максаттарына жана муктаждыктарына ылайыктуулугун камтыган жогорку билим берүүнүн көп өлчөмдүү мүнөздөмөсү.

Компетенттүүлүк-ЖОЖдун бүтүрүүчүсүнө натыйжалуу кесиптик ишмердүүлүк, социалдык активдүүлүк жана жеке өнүгүү үчүн зарыл болгон мүнөздөмөлөрдүн (билимге жана аны колдонууга, билгичтиктерге, көндүмдөргө, жөндөмдөргө, баалуулуктарга жана инсандык сапаттарга тиешелүү) динамикалык айкалышы, ал өздөштүрүүгө жана көрсөтүүгө милдеттүү.

Кредит (зачеттук бирдик) – негизги кесиптик билим берүү программасынын/дисциплинанын эмгек сыйымдуулугунун шарттуу өлчөмү.

Магистр-аспирантурага жана/же базалык докторантурага (Кб/ профили боюнча) кирүүгө жана кесиптик ишин жүзөгө ашырууга укук берген жогорку кесиптик билим берүүнүн квалификациялык деңгээли.

Билим берүү уюмунун миссиясы-өзүнүн потенциалын объективдүү баалоодон келип чыккан негизги стратегиялык максаттардын жыйындысы.

Модуль-окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон окуу дисциплинасынын (же окуу дисциплинасынын) бөлүгү.

Даярдоо багыты-фундаменталдык даярдоонун жалпылыгынын негизинде интеграциялануучу ар кандай профилдеги жогорку кесиптик билими бар кадрларды (адистерди, бакалаврларды, магистрлерди) даярдоо үчүн билим берүү программаларынын жана программаларынын жыйындысы.

Билим берүү максаттары-бүтүрүүчүлөрүндө тиешелүү багыт/адистик боюнча ийгиликтүү иш алып баруу үчүн жетиштүү болгон универсалдуу жана кесиптик компетенцияларды калыптандыруу үчүн билим берүү уюму жетишүүгө тийиш болгон максаттар.

Жалпы илимий компетенциялар-бул кесиптик ишмердүүлүктүн бардык (же көпчүлүк) түрлөрү үчүн жалпы болгон мүнөздөмөлөр: окутуу, талдоо жана синтездөө жөндөмдүүлүгү ж. б.

Негизги билим берүү программасы-окутуунун максаттарын, күтүлгөн натыйжаларын, даярдоонун/адистиктин тиешелүү багыты боюнча билим берүү процессинин мазмунун жана ишке ашырылышын уюштурууну жөнгө салуучу окуу-методикалык документтердин жыйындысы.

Баалоо-талдоо учурунда чогултулган маалыматтарды жана далилдерди чечмелөө. Баалоо Программанын билим берүү максаттарына жетүү деңгээлин, студенттердин окуу натыйжаларын аныктайт жана программаны өркүндөтүүгө байланыштуу чечимдерге жана иш-аракеттерге алып келет.

Билим берүүнүн сапатын камсыз кылуу саясаты – билим берүү уюмунун окумуштуулар кеңеши тарабынан бекитилген документтердин жана пландаштырылган мезгилдүү жол-жоболордун (аракеттердин) жыйындысы, аларды ишке ашыруу билим берүүнүн сапатын жогорулатууга алып келет.

Квалификацияны таануу-бул, бир жагынан, ыйгарым укуктуу органдар тарабынан чет өлкөлүк билим берүү квалификациясынын маанилүүлүгүн расмий тастыктоо, экинчи жагынан, чет өлкөлүк квалификациянын ээсин билим берүү жана/же кесиптик ишмердүүлүккө жетүү максатында кабыл алуучу тараптын билим берүү же ишке орноштуруу системасында жайгаштыруу.

Дипломго тиркеме – билим берүү квалификациясынын ээси тарабынан аяктаган жана ийгиликтүү аяктаган окуунун мүнөзүн, деңгээлин, контекстин, мазмунун жана статусун сүрөттөө үчүн кызмат кылган жогорку билим жөнүндө расмий документке жалпы европалык стандартташтырылган кошумча.

Кесиптик стандарт-кесиптик ишмердиктин конкреттүү түрүнүн алкагында анын мазмунуна жана сапатына талаптарды аныктоочу жана анын ишинин түрүнө карабастан ар кандай уюмдун штатында өз ордун ээлөөгө укугу боюнча ылайык келүүгө милдеттүү болгон

кызматкердин квалификациясынын сапаттык деңгээлин сүрөттөгөн негиз болуучу документ.

Профиль-негизги билим берүү программасынын кесиптик иштин конкреттүү түрүнө жана/же объектисине багытталышы

Өзүн – өзү баалоо жол-жобосу-адистештирилген аккредитациялоонун стандарттарынын жана критерийлеринин негизинде жож тарабынан жүргүзүлүүчү ички баалоо процесси, анын жыйынтыгы боюнча өзүн-өзү баалоо боюнча отчет түзүлөт.

Окуунун натыйжалары-окуу/дисциплина процесси аяктагандан кийин студент эмнени билээрин, түшүнөрүн же жасай/көрсөтө алаарын билдирген белгилүү бир деңгээлдеги компетенциялардын жыйындысы.

Биргелешкен билим берүү программасы-өнөктөш ЖОЖдордун келишимдик негизде биргелешкен билим берүү иши аркылуу студенттерге эки диплом берүү менен көрсөтүлүүчү кошумча билим берүү кызматы.

Кыскартылган (тездетилген) билим берүү программасы – окуп жаткандардын окутуунун мурдагы этабында алган билимдеринин, жөндөмдөрүнүн, көндүмдөрүнүн (компетенцияларынын) негизинде ченемдик мөөнөткө салыштырмалуу кыйла кыска мөөнөттө ишке ашырылуучу жогорку кесиптик билим берүү программасы.

Социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар - сезимдерди жана мамилелерди билдире билүү, сынчыл ой жүгүртүү жана өзүн-өзү сындай билүү менен байланышкан жеке жөндөмдөр, ошондой эле социалдык өз ара аракеттенүү жана кызматташуу процесстери менен байланышкан социалдык көндүмдөр, топтордо иштей билүү, социалдык жана этикалык милдеттенмелерди кабыл алуу.

Адис-тиешелүү адистик боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн кесиптик квалификациясы, ал окуунун 5 жылдык мөөнөтү аяктагандан кийин ыйгарылат, ал аспирантурага жана/же базалык докторантурага (Тбб/ профили боюнча) кирүүгө жана кесиптик ишин жүзөгө ашырууга укук берет.

Транскрипт-кредиттерди жана бааларды көрсөтүү менен тиешелүү окуу мезгилинде өтүлгөн дисциплиналардын тизмесин камтыган, белгиленген формадагы документ.

Дисциплиналардын цикли-окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу дисциплиналарынын жыйындысы.ф